

WARUNKI I SPOSÓB OCENIANIA

GEOGRAFIA

KLASY V - VIII

Rok szkolny 2024/2025

opracowanie: mgr Anna Romańska

I. PODSTAWY OPRACOWANIA PSO:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (z późn. zm.)

- Statut Szkoły
- Podstawa programowa
- Program nauczania geografii:
  - Klasa V - Program nauczania geografii dla II etapu edukacyjnego „Geografia bez tajemnic” klasy 5–8 szkoły podstawowej
Autor: Arkadiusz Głowacz
  - Klasa VI – VIII - Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej – Planeta Nowa Autorzy: Ewa Maria Tuz Barbara Dziedzic.

II. INFORMACJE WSTĘPNE

- Przedmiotowy System Oceniania opracowano w zgodzie z zapisami Statutu szkoły.
- W Przedmiotowym Systemie Oceniania zostały określone wymagania edukacyjne informujące o wiedzy, umiejętnościach, rodzajach aktywności ucznia podlegających ocenianiu oraz sposoby i częstotliwość sprawdzania poziomu ich osiągnięcia z uwzględnieniem zakresu wiedzy, umiejętności, aktywności.
- Podczas oceniania bieżącego poza oceną sumującą (stopień) nauczyciel może zastosować tzw. ocenę kształtującą w postaci informacji zwrotnej pisemnej lub ustnej przekazywanej uczniowi, której celem jest monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć. Informacje te mogą również pochodzić od innego ucznia - ocena koleżeńska lub być wynikiem samooceny.
Nauczyciel każdorazowo informuje ucznia, które ze sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności w odniesieniu do treści kształcenia, będzie oceniał opisowo, a które sumująco (stosując stopień zgodny ze skalą przyjętą w szkole).
- O dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia posiadającego:
  - orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego;
  - orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania;
  - opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inna opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania;
  - nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole

stanowi odrębny dokument szkolny (arkusz form pomocy psychologiczno – pedagogicznej stosowanej w szkole). W przypadku uczniów z opinią Poradni Pedagogiczno- Psychologicznej podczas oceniania stosuje się zalecenia i wskazówki Poradni.

III. SZCZEGÓŁOWE CELE KSZTAŁCENIA:

Klasa V

Uczeń:

- stosuje legendę mapy do odczytywania informacji oraz skalę mapy do obliczania odległości między wybranymi obiektami;
- rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu Polski;
- czyta treść mapy Polski;
- czyta treść mapy lub planu najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do elementów środowiska geograficznego obserwowanych w terenie,
- wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski;
- przedstawia główne cechy krajobrazów Polski oraz wykazuje ich zróżnicowanie;
- rozpoznaje krajobrazy Polski w opisach oraz na filmach i ilustracjach;
- przedstawia podstawowe zależności między składnikami poznawanych krajobrazów;
- opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Polski oraz wskazuje je na mapie;
- przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazach powstałe w wyniku działalności człowieka;
- dokonuje oceny krajobrazu najbliższego otoczenia szkoły pod względem jego ładu i estetyki zagospodarowania podczas zajęć realizowanych w terenie oraz proponuje zmiany w jego zagospodarowaniu;
- wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe;
- wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie świata oraz określa ich położenie względem równika i południka zerowego;
- wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych
- wskazuje na mapie położenie poznawanych typów krajobrazów;
- odczytuje wartość i opisuje przebieg temperatury powietrza oraz rozkład opadów atmosferycznych na podstawie klimatogramów i map klimatycznych; przedstawia główne cechy i porównuje poznawane krajobrazy świata oraz rozpoznaje je w opisach, na filmach i ilustracjach;
- rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla poznawanych krajobrazów;
- prezentuje niektóre przykłady budownictwa, sposobów gospodarowania, głównych zajęć mieszkańców poznawanych obszarów;
- identyfikuje współzależności między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka;
- wykazuje związek między położeniem wybranych krajobrazów na kuli ziemskiej, warunkami klimatycznymi i głównymi cechami krajobrazów

Klasa VI

Uczeń:

- odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i na mapie;
- na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje położenie punktów i obszarów na mapach w różnych skalach;
- wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów (za pomocą mapy lub GPS)
- porównuje wyniki uzyskane w różnych porach dnia i roku;
- demonstruje przy użyciu modeli (np. globusa lub tellurium) ruch obrotowy Ziemi, określa jego kierunek, czas trwania, miejsca wschodu i zachodu Słońca oraz południa słonecznego;
- wyjaśnia związek między ruchem obrotowym a widomą wędrówką i górowaniem Słońca, istnieniem dnia i nocy, występowaniem stref czasowych;
- demonstruje przy użyciu modeli (np. tellurium lub globusów) ruch obiegowy Ziemi;
- porównuje oświetlenie Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku;
- wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatu i krajobrazów na Ziemi
- charakteryzuje położenie, przebieg granic oraz linii brzegowej Europy;
- wskazuje na mapie państwa Europy oraz przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach gospodarczych kontynentu;
- charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Europy;
- na przykładzie Islandii określa związek między położeniem na granicy płyt litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień ziemi; przedstawia zróżnicowanie klimatyczne Europy oraz czynniki, które o nim decydują;
- wyjaśnia rozmieszczenie ludności oraz główne przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie;
- przedstawia społeczno-ekonomiczne i kulturowe konsekwencje migracji na obszarze Europy
- określa podobieństwa i różnice między wielkimi miastami Europy: Londynem i Paryżem;
- wykazuje związek między cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii oraz wyszukuje i prezentuje informacje o skutkach ich wykorzystywania dla środowiska geograficznego;
- przedstawia znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług w gospodarce na przykładzie Francji;
- wykazuje związki między rozwojem turystyki w Europie Południowej a warunkami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kultury śródziemnomorskiej;
- charakteryzuje przemiany w strukturze przemysłu w Niemczech na przykładzie Nadrenii Północnej-Westfalii;
- przedstawia przykłady atrakcji turystycznych Czech i Słowacji;
- rozumie problemy polityczne, społeczne i gospodarcze Ukrainy;
- wykazuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Rosji;
- charakteryzuje relacje Polski z krajami sąsiadującymi;
- uzasadnia potrzebę kształtowania dobrych relacji Polski z jej sąsiadami

Klasa VII

Uczeń:

- określa położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski, wskazuje na mapie przebieg jej granic (w tym morskich wód wewnętrznych);
- odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy;
- na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje skrajne punkty Polski i Europy oraz wyjaśnia konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej ich obszarów;
- wskazuje na mapie województwa i ich stolice;
- przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski;
- prezentuje główne czynniki kształtujące klimat Polski;
- charakteryzuje elementy klimatu Polski oraz długość okresu wegetacyjnego;
- wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody i zmian klimatu Polski, interpretuje mapy synoptyczne i meteorogramy oraz wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę;
- przedstawia główne cechy przyrodnicze Morza Bałtyckiego oraz przyczyny degradacji jego wód;
- opisuje walory przyrodnicze Wisły i Odry oraz charakteryzuje systemy rzeczne tych rzek;
- wyróżnia najważniejsze cechy gleb charakterystycznych dla obszaru Polski, wskazuje ich rozmieszczenie na mapie oraz ocenia przydatność rolniczą;
- rozróżnia rodzaje lasów w Polsce (na podstawie filmu, ilustracji lub w terenie) oraz wyjaśnia zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości Polski;
- wskazuje na mapie parki narodowe oraz podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze własnego regionu;
- podaje argumenty za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego;
- wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych surowców mineralnych Polski oraz omawia ich znaczenie gospodarcze;
- wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Polski na podstawie map tematycznych;
- analizuje zmiany liczby ludności Polski i Europy po 1945 r na podstawie danych statystycznych;
- analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski;
- porównuje zmiany w przyroście naturalnym i rzeczywistym ludności w Polsce i wybranych krajach Europy;
- przedstawia przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce;
- przedstawia na podstawie materiałów źródłowych zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe ludności Polski;
- wykazuje znaczenie poszczególnych sektorów gospodarki w rozwoju kraju oraz określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich;
- analizuje poziom urbanizacji w Polsce i Europie, rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce oraz identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast;
- opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce;
- przedstawia na podstawie map przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw i chowu zwierząt w Polsce oraz ich znaczenie gospodarcze;
- wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski;
- podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce;

- charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski oraz wybrane obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości położonej w Polsce;
- podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno- gospodarczego oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej;
- przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej oraz określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski;
- analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego;
- identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu, stylu zabudowy oraz struktury ludności na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa;
- wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego;
- wykazuje wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r na zmiany struktury zatrudnienia na przykładzie konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej;
- identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta;
- określa wpływ walorów przyrodniczych Pobrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach
- wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski;
- podaje główne cechy środowiska przyrodniczego regionu na podstawie map tematycznych;
- prezentuje główne cechy gospodarki regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych;
- przedstawia w wybranej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, filmu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory regionu;
- projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie na podstawie wyszukanych źródeł informacji;
- wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu;
- określa obszar utożsamiany z własną „małą ojczyzną” jako symboliczną przestrzenią w wymiarze lokalnym (np. gmina–miasto, wieś, dzielnica dużego miasta lub układ lokalny o nieokreślonych granicach administracyjnych)
- rozpoznaje w terenie główne obiekty decydujące o atrakcyjności „małej ojczyzny”;
- przedstawia w wybranej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, filmu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność „małej ojczyzny” jako miejsca zamieszkania i działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach;
- projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych, działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności;

Klasa VIII

Uczeń:

- wykazuje na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych, że Azja jest obszarem wielkich geograficznych kontrastów;
- identyfikuje związki między przebiegiem granic płyt litosfery a występowaniem rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami;
- dyskutuje na temat sposobów zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami;
- wykazuje związek między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej;
- przedstawia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii;
- na podstawie mapy, wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Chin;
- przedstawia kierunki rozwoju gospodarczego Chin oraz ocenia ich znaczenie w gospodarce światowej;
- przedstawia możliwości rozwoju gospodarczego Indii oraz kontrasty społeczne w tym kraju;
- charakteryzuje region Bliskiego Wschodu pod względem cech kulturowych oraz zasobów ropy naftowej i poziomu rozwoju gospodarczego;
- wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie, identyfikuje ich główne przyczyny i skutki;
- wykazuje związek rozmieszczenia opadów w Afryce z cyrkulacją powietrza w strefie międzyzwrotnikowej;
- wyjaśnia na podstawie map tematycznych istnienie strefowości klimatyczno- roślinno-glebowej w Afryce;
- wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu oraz przyczyny procesu pustynnienia;
- określa związki między walorami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie wybranego kraju Afryki;
- identyfikuje na podstawie tekstów źródłowych przyczyny i skutki niedożywienia ludności Afryki;
- określa rolę tradycyjnych i nowoczesnych działań gospodarki w rozwoju wybranych krajów Afryki;
- przedstawia cechy ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Południowej na podstawie map;
- identyfikuje skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce Północnej;
- identyfikuje konflikt interesów między gospodarczym wykorzystaniem Amazonii a ekologicznymi skutkami jej wylesiania;
- ocenia sytuację rdzennej ludności na przykładzie Ameryki Północnej lub Południowej;
- określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej oraz wyjaśnia przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej;
- na przykładzie Doliny Krzemowej wyjaśnia przyczyny rozwoju technopolii oraz jej znaczenie w rozwoju gospodarki opartej na wiedzy;
- na podstawie danych statystycznych, określa rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej;
- przedstawia specyfikę środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii;
- przedstawia rozmieszczenie ludności i główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych;
- charakteryzuje położenie i środowisko przyrodnicze Antarktydy oraz wyjaśnia konieczność zachowania jej statusu określonego Traktatem Antarktycznym;
- wyszukuje i prezentuje informacje o skutkach zmian klimatycznych, w tym zmianach zlodzenia, dla środowiska geograficznego obszarów okołobiegunowych.

IV. METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH:

1. Sprawdzian:

- obejmuje zakres materiału z nie więcej niż jednego działu lub bloku tematycznego. W przypadku dużych działów n-l może podzielić go na części.
- jest zapowiedziany co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, a uczniowie znają zakres materiału konieczny do zaliczenia sprawdzianu
- otrzymana ocena może być poprawiona w ustalonym z nauczycielem terminie
- uczniowie i rodzice mają prawo wglądu do sprawdzianu bezpośrednio u nauczyciela- uczniowie podczas lekcji, rodzice- w wyznaczonym terminie.

2. Kartkówka:

- sprawdza wiadomości z bieżących tematów (nie więcej niż 3 ostatnich)
- nie musi być zapowiadana
- otrzymana ocena może być poprawiona w ustalonym z nauczycielem terminie
- uczniowie i rodzice mają prawo wglądu do kartkówki bezpośrednio u nauczyciela- uczniowie podczas lekcji, rodzice- w wyznaczonym terminie.

3. Odpowiedź ustna:

- sprawdza wiadomości i umiejętności z bieżących tematów

4. Praca z mapą:

- Sprawdza umiejętność odczytywania i analizowania danych odczytanych z różnych rodzajów map oraz umiejętność lokalizacji wybranych obiektów geograficznych na mapie.
- Zakres treści zwiększa się wraz z kolejnością wprowadzanego materiału
- Sprawdzanie umiejętności może mieć charakter ustny lub pisemny

5. Praca na lekcji:

- sprawdza wiadomości i umiejętności z bieżących tematów
- uczeń wykonuje zadanie podczas lekcji wg ustalonych wytycznych
- praca może mieć charakter indywidualny lub grupowy

6. Projekt edukacyjny:

- ma charakter długoterminowy
- projekty są wykonywane grupowo lub indywidualnie

- do realizacji projektów uczniowie mogą wykorzystać dowolne materiały i narzędzia, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych technik multimedialnych

7. Aktywność:

- ocenie podlega systematyczność pracy i przygotowania do lekcji, aktywny udział w lekcji,
- uczniowie otrzymują +, które raz w semestrze są brane pod uwagę przy wystawieniu oceny.
- nauczyciel uwzględnia wkład pracy w przygotowanie, udział i reprezentowanie szkoły w konkursach z dziedziny przyrody

V. OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA:

	Forma sprawdzenia:	Kryteria:	Częstotliwość sprawdzania:
PRACE PISEMNE	Sprawdzian	<ul style="list-style-type: none"> • punktacja, a co za tym idzie ocena uzależniona jest od kryteriów opracowywanych konkretnie do przeprowadzanego sprawdzianu 	Po większości działów tematycznych <i>(w przypadku dłuższych działów nauczyciel może podzielić materiał na 2 części)</i>
	Kartkówka	<ul style="list-style-type: none"> • punktacja, a co za tym idzie ocena uzależniona jest od kryteriów opracowywanych konkretnie do przeprowadzanej kartkówki 	Przynajmniej 2 razy w półroczu
	Odpowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none"> • poprawność odpowiedzi • stosowanie terminologii geograficznej 	co najmniej 1 razy w półroczu
ZADANIA PRAKTYCZNE	Praca z mapą	<ul style="list-style-type: none"> • poprawność odpowiedzi • wnioskowanie na podstawie odczytanych z mapy informacji • lokalizacja wybranych obiektów geograficznych na mapie 	co najmniej 1 razy w półroczu
	Praca na lekcji	<p>W zależności od charakteru wykonywanego zadania ocenie podlega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zgodność z tematem • poprawność wykonania zadania • zastosowanie terminologii przyrodniczej w wypowiedziach ustnych i pisemnych • trafność doboru argumentów • umiejętność rozwinięcia tematu 	co najmniej 1 raz w półroczu
	Projekt edukacyjny	<ul style="list-style-type: none"> • oryginalność i pomysłowość wykonania • wykorzystanie technik multimedialnych • terminowość wykonania • ogólne wrażenie estetyczne • współpraca i podział zadań • zgodność z tematem • sposób prezentacji wyników pracy 	1 raz w roku
	Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> • na ocenę ma wpływ zaangażowanie ucznia i jego stosunek do przedmiotu • przy wystawianiu oceny za aktywność bierze się pod uwagę zebrane na lekcji „+” 	1 raz w półroczu

VI. SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE:

1 niedostateczny	2 dopuszczający	3 dostateczny	4 dobry	5 Bardzo dobry	6 celujący
Sprawdzian/ Kartkówka					
<p>Punktacja, a co za tym idzie ocena, uzależniona jest od kryteriów opracowywanych konkretnie do przeprowadzanego sprawdzianu lub kartkówki zgodnie ze Statutem Szkoły.</p> <p>Przy ocenie sprawdzianów, testów obowiązują następujące przedziały procentowe wymagane do uzyskania w ocen:</p>					
	<ul style="list-style-type: none"> • 97% - 100 % • 90% — 96% • 70% — 89% • 50% — 69% • 30% — 49% • 0% — 29% 		<ul style="list-style-type: none"> • ocena celująca • ocena bardzo dobra • ocena dobra • ocena dostateczna • ocena dopuszczająca • ocena niedostateczna 		
Odpowiedź ustna					
<ul style="list-style-type: none"> • brak odpowiedzi na zadane pytanie mimo pomocy n-la • błędna odpowiedź na zadane pytanie pomimo pomocy n-la 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowa odpowiedź na pytanie z zakresu wymagań koniecznych • odpowiedź (z zakresu wyższych wymagań) 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowa odpowiedź na pytanie z zakresu wymagań podstawowych • odpowiedź (z zakresu wyższych wymagań) 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowa odpowiedź na pytanie z zakresu wymagań rozszerzających • odpowiedź niepełna (z zakresu wyższych wymagań) 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowa odpowiedź na pytanie z zakresu wymagań dopełniających • odpowiedź niepełna (z zakresu wyższych wymagań). 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowa odpowiedź na pytanie z zakresu wymagań wykraczających

	częściowo poprawna udzielona z dużą pomocą n-la lub klasy	częściowo poprawna udzielona z niewielką pomocą n-la lub klasy	zawierająca nieliczne błędy		
Praca z mapą					
<ul style="list-style-type: none"> uczeń nie wskazuje poprawnie miejsc na mapie lub nie odczytuje i analizuje danych zebranych z mapy. 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń podczas odczytywania i przetwarzania danych z mapy popełnia błędy, które koryguje korzystając z pomocy nauczyciela lub kolegów. 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń poprawnie odczytuje dane z mapy, ma problemy z analizą treści 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń poprawnie odczytuje dane z mapy, przy przetwarzaniu i analizowaniu treści sporadycznie korzysta z pomocy nauczyciela lub kolegów 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń poprawnie odczytuje, przetwarza i analizuje dane z mapy 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń odczytuje, przetwarza i analizuje dane wykraczające poza podane przez nauczyciela, bezbłędnie radzi sobie również na mapach konturowych.
Praca na lekcji					
<ul style="list-style-type: none"> praca jest niezgodna z tematem praca nie została oddana w terminie 	<ul style="list-style-type: none"> w pracy przeważają błędy merytoryczne w przeważającej części wykonana jest z pomocą nauczyciela istnieją duże zastrzeżenia do estetyki pracy wykonana praca nie została ukończona w wyznaczonym terminie 	<ul style="list-style-type: none"> praca zawiera błędy praca wykonana z pomocą nauczyciela lub kolegi (kolegów z innej grupy) istnieją zastrzeżenia do estetyki praca jest niekompletna 	<ul style="list-style-type: none"> praca w większości wykonana jest poprawnie lub odtwórczo jest wykonana z niewielkimi wskazówkami nauczyciela lub kolegów jest skończona i oddana w czasie lekcji istnieją niewielkie zastrzeżenia do estetyki 	<ul style="list-style-type: none"> praca wykonana jest poprawnie twórczo wykonana jest bez pomocy nauczyciela lub kolegów praca jest skończona i oddana w czasie lekcji wykonana estetycznie 	<ul style="list-style-type: none"> praca nieszablonowa, oryginalne rozwiązanie uczeń z własnej inicjatywy korzysta z różnych źródeł informacji dostępnych w klasie praca jest skończona i oddana w czasie lekcji wykonana estetycznie bez błędów ortograficznych*

Projekt edukacyjny

<ul style="list-style-type: none"> • brak realizacji projektu w terminie podstawowym i po ustaleniu terminu dodatkowego 	<ul style="list-style-type: none"> • niezgodność z tematem • brak pomysłu na prezentację • brak realizacji zadań w grupie • skopiowanie całości projektu z dostępnych źródeł • brak estetyki 	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy merytoryczne • brak pomysłu na prezentację • niewłaściwy podział pracy w grupie • duża część projektu skopiowana z dostępnych źródeł • znikome wykorzystanie technik multimedialnych • zastrzeżenia do estetyki pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • drobne błędy merytoryczne • zastosowanie prezentacji nieoddającej wartości projektu i nieangażującej całej grupy • właściwy podział pracy w grupie i poprawna realizacja przydzielonych zadań • drobne części projektu skopiowane z dostępnych źródeł • wykorzystanie niewielu technik multimedialnych • drobne zastrzeżenia do estetyki pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • brak błędów merytorycznych • poprawna prezentacja oddająca wartość projektu i angażująca całą grupę • przemyślany podział pracy w grupie i właściwa realizacja przydzielonych zadań • autorska całość projektu lub wskazanie źródeł ewentualnie wykorzystanych materiałów źródłowych • przemyślane i celowe wykorzystanie kilku technik multimedialnych • brak zastrzeżeń do estetyki pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • praca bezbłędna merytorycznie • oryginalna i pomysłowa prezentacja oddająca wartość projektu i angażująca całą grupę • przemyślany podział pracy w grupie i znakomita realizacja przydzielonych zadań • autorska, oryginalna całość projektu lub wskazanie źródeł ewentualnie wykorzystanych materiałów źródłowych • przemyślane i celowe wykorzystanie wielu technik multimedialnych • oryginalna oprawa graficzna i estetyka pracy • prezentacja nie zawiera błędów ortograficznych*
--	---	---	---	--	--

Aktywność

<ul style="list-style-type: none"> • brak systematyczności pracy • wyczerpanie wszystkich możliwych nieprzygotowań, 	<ul style="list-style-type: none"> • mała systematyczność pracy • niewyczerpanie wszystkich możliwych nieprzygotowań, 	<ul style="list-style-type: none"> • dostateczna systematyczność pracy, • niewyczerpanie wszystkich możliwych nieprzygotowań, • przynajmniej jeden + 	<ul style="list-style-type: none"> • duża systematyczność • brak zgłoszonych nieprzygotowań, • przynajmniej trzy + 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowa systematyczność, • brak zgłoszonych nieprzygotowań, • przynajmniej cztery + • udział w konkursie szkolnym z zakresu przyrody lub ekologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowa systematyczność, • brak zgłoszonych nieprzygotowań, • przynajmniej pięć + • udział i reprezentowanie szkoły w konkursie międzyszkolnym
---	---	---	---	--	---

*dyslektycy – rozpoczynanie zdania wielką literą i kończenie kropką.

Nauczyciel geografii
Anna Romańska